

АКАДЕМИЯ НАУК ЛИТОВСКОЙ ССР
ИНСТИТУТ ИСТОРИИ
НАУЧНЫЙ СОВЕТ ПО ПРОБЛЕМАМ ИСТОРИИ
ЛИТОВСКОЙ ССР

Е Ж Е Г О Д Н И К
И С Т О Р И И
Л И Т В Ы

Г о д 1987

ВИЛЬНЮС «МОКСЛАС» 1988

INSTITUTE OF HISTORY
OF THE ACADEMY OF SCIENCES
OF THE LITHUANIAN SSR
THE SCIENTIFIC PROBLEM BOARD
OF THE HISTORY OF THE LITHUANIAN SSR

THE YEAR-BOOK
OF LITHUANIAN
HISTORY

1987

VILNIUS 1988

INSTITUT FÜR GESCHICHTE
DER AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN DER
LITAUISCHEN SSR
PROBLEMISCHER-WISSENSCHAFTLICHER RAT
FÜR GESCHICHTSFORSCHUNG DER LITAUISCHEN SSR

JAHRBUCH
FÜR LITAUISCHE
GESCHICHTE

1987

VILNIUS 1988

LIETUVOS TSR MOKSLŲ AKADEMIJA
ISTORIJOS INSTITUTAS
LIETUVOS TSR ISTORIJOS
PROBLEMINĖ MOKSLINĖ TARYBA

LIETUVOS
ISTORIJOS
METRAŠTIS

1987 metai

VILNIUS „MOKSLAS“ 1988

BBK 63.3(2L)
Li237

Redakcinė kolegija:

Bronius VAITKEVICIUS (vyr. redaktorius), Alfonsas EIDINTAS, Vida KNIURAITĖ, Vytautas MERKYS, Vacys MILIUS, Leonas MULEVICIUS, Rita STRAZDŪNAITĖ (sekretorė), Tamara TARSILOVÁ, Adolfas TAUTAVICIUS, Irena VALIKONYTĖ, Regina ŽEPKAITĖ (vyr. redaktoriaus pavaduotoja)

Redakcijos adresas:
232600 Vilnius, Kosciuškos 30

Išleista LTSR MA Istorijos instituto užsakymu

L 0503020908—225 Ž—88
M 854(08)—88

© LTSR MA Istorijos institutas, 1988

ARCHYVŲ SAUGYKLOSE

JUOZO DAUGIRDO ISTORINIŲ AKTŲ KOLEKCIJA LIETUVOS TSR VALSTYBINĖS M. MAŽVYDO BIBLIOTEKOS RANKRAŠTYNE

Juozas Daugirdas gimė XIX a. pradžioje, mirė 1899.VII.2. Pagal M. Mažvydo bibliotekos darbuotojo bibliografo S. Tomonio, J. Daugirdo giminaičio, surinktas žinias, Daugirdų giminė siekianti Vytauto laikus. Daugirdai kurį laiką gyvenę netoli Vilniaus, Daugirdiškių pilyje, vėliau išsikėlę į vakarus ir apsigyvenę Paliepių dvare prie Nevėžio, Kėdainių apskr., ir Plembergo dvare prie Dubysos. J. Daugirdas valdė Paliepių dvarą, 1853.IV—1859.I.17 buvo Kauno apskrities, o 1857.VI.7—1862.II.3 Kauno gubernijos bajorų vadovas. Jis aktyviai dalyvavęs rengiant baudžiamos panaikinimo įstatymus. Pasakojama, kad daug prisidėjęs prie Kauno apskrities ir Kauno miesto tvarkymo; jo iniciatyva Kaune buvusi nutiesta ir apšodinta Laisvės alėja. J. Daugirdas palaidotas Paliepių k. kapinaitėse. Ten buvęs išmūrytas rūsysis ir pastatydintas antkapinis paminklas su barelijiniu biustu. J. Daugirdas įpėdinių neturėjęs. Po jo mirties Paliepių dvarą perėmęs giminaitis Stanislovas Daugirdas.

J. Daugirdas, būdamas Kauno apskr. ir Kauno gub. bajorų vadovas, surinko nemažą dokumentų ir istorinių aktų archyvą, kurį po jo mirties globojo Stanislovas Daugirdas, vėliau — Stanislovo dukra Kristina Daugirdaitė-Tomaševičienė, S. Tomonio motina. Nebabejotina, kad J. Daugirdo rinkinys buvo giminaičių papildytas, tuo labiau, kad Paliepių dvaro savininkai turėjo teismų bylų su Labūnavos ir kitų dvarų savininkais. 1940 m. archyvas buvo pervežtas į Kampų k. pas Edvardą Leonavičių, kuris buvo tarnavęs samdiniu pas Daugirdus. Po Antrojo pasaulinio karo S. Tomonis ir M. Cilvinaitė archyvą atvežė į Lietuvos TSR valstybinę M. Mažvydo biblioteką. Fondo šifras: MBR F. 94.

J. Daugirdo archyvas aprašytas 1982—1983 m., aprašė O. Matusevičiūtė, T. Mackevič, J. Žebrytė. Fondą sudaro įvairių dvarų savininkų turto perdavimo, paveldėjimo, pardavimo, sukeitimo dokumentai, obligacijos, garantiniai asmenų raštai (asekuracijos), mokesčių kvitai, teismų bylų išrašai, autografai, rašyti lenkų, senąja slavų, šiek tiek lotynų, rusų ir kt. kalbomis; iš viso 3247 saugojimo vienetai, chronologinės ribos 1502—1911 m. Fondo medžiaga suskirstyta pagal vietovardžių abėcėlę. Archyvas daugiausia medžiagos teikia vietovių istorijai.

Valstybės ir vietinių valdžios organų dokumentai (1553—1871)

Pavieniai aktai ir dokumentai be aiškesnės temos. Tarp jų — Žygimanto Augusto raštas Mikalojui Radvilai, kuriam įsakoma atitaisyti skriaudą bajorui kariui, padarytą matuojant žemę (1553), ir dekretas dėl baudos bajorams, nedalyvavusiems karo žygyje (1568), LDK etmono Jonušo Radvilos potvarkis, kuriuo Jurgio Nemiros pėstininkų pulkui paskiriama duoklė iš Merkinės, Onušio ir kitų dvarų (1652). Augusto II privilegija Starodubo ir Polocko žemvaldžiams dėl teisių į žemės paveldėjimą (1697); Žemaičių kunigaikštystės išdo teismo raštas dėl Baisogalos, Pašušvio ir kt. vietovių gyventojų, nemokančių valstybinių mokesčių (1699); Kauno pavieto senatorių ir pavieto seimelio nutarimai dėl atstovų į valstybės seimą (1778, 1786), Kauno pavieto vėliavininko išrinkimo (1784), raštai dėl Teodoro Blinstrubo ir Aleksandro Lenkevičiaus išrinkimo administratoriais karo mokesčiams rinkti (1700) ir nutarimas dėl mokesčiais apdėjimo žmonėms iš švedų nelaisvės išpirkti (1719). Kauno ir kitų pavietų bajorų seimelių sesijų protokolai, kalbos, Kuršo disidentų, dalyvavusių Panevėžio bajorų seimelyje, sąrašas (1735), Šiaulių pavieto seimelio dalyviams pristatytų produktų sąrašas (1792), Kauno pav. tvarkos komisijos potvarkis dėl rekrūtų ėmimo (1794), Raseinių pavieto žemės tvarkos komisijos potvarkis konfiskuoti nesančių žemvaldžių turtą, sumažinti dvarų tarnautojų skaičių, surašyti išdo skolininkus (1794). Raseinių, Kauno pavietų žemės teismų raštai dėl žemės teismų darbo, pareigūnų paskyrimo tvarkos, rinkimų į teismus rezultatų (1797—1817). Anoniminiai pranešimai iš Varšuvos apie Baro konfederacijos meto Lietuvos, Lenkijos ir kitų Europos valstybių politinius įvykius (1776—1779), valstybės seimo anoniminių atstovų kalbos (b. m., XVIII a. pab.?), anoniminis pranešimas apie Rusijos kariuomenės įžengimą į Poznanę, Žemaitiją ir neatnaujintas sutartis su Maskva (1770) ir kt.

Kauno, Ukmergės, Upytės ir kitų pavietų atskiros vietovės (1502—1911)

Originalūs dokumentai, istoriniai aktai ar jų nuorašai bei išrašai, gana fragmentiški. Kiek daugiau medžiagos apie Kulvą, Labūnavą.

APYTALAUKIS, Kauno pav. (1523—1892). Žygimanto Senojo raštas, kuriuo Jurgiui Jonavičiui Iljiničiui įsakoma perduoti Stančikui Butrimui dirvonuojančią Gikovšinos ir kitas žemes Apytalaukyje (1523). Stančikų ir Šiukštų šeimų tarpusavio teismo bylų aktai dėl dalies Apytalaukio žemių (1568—1596). Šiukštų, Butrimų, Stančikų XV—XVI a. genealoginė schema. Stanislovo, Baltramiejaus ir kitų Stančikų-Stančiukevičių žemių Apytalaukyje pasidalijimo aktas (1558). Apytalaukio bažnyčios su žemės sklypais perdavimo Vilniaus ir Kražių jėzuitams aktas (1642). Jeronimo Ivanausko (1683), Kauno pav. maršalkos Mikalojaus Zabelos (1739) testa-

mentai dėl Apytalaukio žemių, kilnojamojo turto paveldėjimo. Paviieniai Zabielių ir Karpių teismo bylų aktai dėl žemės ribų (1751—1804). Apytalaukio parapijos žemvaldžių ir jų valdų sąrašas (XIX a. pr.?). Apytalaukio dvaro inventoriai (1692, 1693).

ARISTAVA, Kauno pav. (1577—1875). Paviieniai Šiukštų (1689—1695) ir Zabielių (1773—1808) dvaro valdymo aktai. Medekšų Aristavos dvaro valdymas (1803—1875). Asmeninė korespondencija (1800—1874). Juozapų Medekšų (1800—1874), Adomo Medekšos ir Adelaidės Medekšienės (1819—1873), Antaninos Medekšienės (1824—1838) laišakai šeimos, dvaro valdymo reikalais; Adomo ir Klemenčinos Medekšų laišakai iš Sibiro tremties po 1863 m. sukilimo, Adomo ir Adelaidės Medekšienės dienoraščio fragmentai ir kt. Samuelio ir Teodoro Medekšų piniginiai atsiskaitymai, skolų, dvarų įkeitimo aktai (1809—1823), Antaninos Jelenskytės-Medekšienės teismo bylų su Juozapu Zabiela, Kauno dominikonais aktai ir dokumentai (1824—1842). Aristavos dvaro 1803 m. ir dvaro gyvenamojo namo 1875 m. inventoriai.

AUKŠTADVARIS, Upytės pav. (1550—1833). Mikalojaus Rimvydo Mickevičiaus ir kitų Mickevičių žemės Aukštadvaryje valdymo, baudžiauninkų priklausomybės, smurto veiksmy pavieniai aktai (1593—1681). Žemės laikytojų Jono, Stanislovo, Povilų, Ignoto Marcinkevičių žemių (Juodžių, Kuršių ir kt. palivarkų, ūkių) įkeitimo, nuomos, teismo bylų pavieniai aktai, obligacijos (1593—1775). Emercijonos Marcinkevičiūtės sidabro taurės dovanų aktas Ramygalos bažnyčiai (1742), juvelyrinių daiktų sąrašas (1775).

Kozakauskų giminė Aukštadvaryje (1728—1830). Kauno pav. žemės teisėjo, žemės ribų teismo pirmininko Adomo Kozakausko ir jo žmonos Teresės Marcinkevičiūtės bylų su Panevėžio pijorų vienuolynu, Pauslajo dvaro ir kitais savininkais dėl žemės ribų aktai, išlaidų ir pajamų apyskaitos, obligacijos, laišakai. Juškiškių palivarko (1780) ir kitų žemių supirkimo aktai; valstiečio Petrausko šeimos įsibaudžiavinimo aktas (1789); karčemų būklės, gėrimų apyvartos aprašymas (1781); dovanų aktas, kuriuo Aukštadvario bažnyčiai pastatyti A. Kozakauskas dovanoja žemės sklypą ir 2000 auksinų (1790), ir Vilniaus konsistorijos dekretas dėl bažnyčios pavadinimo paprine (1791). Kozakauskų giminės — Mickevičių, Michnevičių, Blusių, Ciechanoveckių, Daukšų ir kt.—genealoginė schema (XVIII a.). Paviieniai Pranciškaus Kozakausko dokumentai (1807—1830). Aukštadvario dvaro ir Juškiškių palivarko inventoriai (1772, 1796).

BAJENAI, Kauno pav. (1544—1835). Jurgio Vitartavičiaus (1544), Povilo Vitkevičiaus (1620—1629), Vladislovo Čajevskio, Adomo, Anupro ir Juozapo Zabielių (1544—1835) žemių įkeitimo, pardavimo, perėmimo dokumentai, mokesčių kvitai. Bajėnų palivarko Dasiūnų k. inventorius (1800).

BARTONIAI, Kauno pav. (1562—1824). Žygimanto Augusto privilegija Andriui Ilgovskui karčemai Bartoniuose laikyti (1562). Kauno pav. bajoro Jurgio Kulvinskio raštas, kad iš rotmistro Teofilio Rajeckio pirkto žemės Bartoniuose (1621). Onos Gruževskytės-

Rajeckienės dvaro pardavimo Povilui Druseikai Monkevičiui (1635) ir kitų — Jono Oborskio, Mykolo Stepono Paco — žemių pardavimo, perdavimo dokumentai (1671—1687). Pernaravos medžioklio Juozapo Barkausko byla su pamote Teofile Kolyškaite-Barkauskiene-Paškevičiene ir jos sūnumi pranciškonu Bonaventūra Paškevičiumi dėl tėvo Kazimiero Barkausko palikimo (Pašilės, Pagirgždūčio, Bartonių dvarų) ir dėl Bartonių palivarko, T. Barkauskienės užrašyto Kauno pranciškonams (1726—1755). Stanislovo Augusto privilegija, kuria Kauno pav. žemės teisėjui Adomui Kozakauskui atiduoda valdyti 2 Bartonių palivarko kaimus (1786). Bartonių palivarko inventorius (1795).

BELAZARIŠKIS, Upytės pav. (1723—1808). Mykolo Dominyko Bialozoro ir jo žmonos Elenos Aleksandravičiūtės-Bialozorienės testamentai, kuriais paskirsto Belazariškio, Grinkiškio, Pagirių, Omniševo, Rosės ir kt. dvarus artimiesiems, aukoja Vilniaus, Popiernios bažnyčioms (1723); Bialozorų turto ir vaikų globos raštas (1724); pora teismo bylų aktų dėl palikimo (1726—1741). Anupro ir Jono Bialozorų skolų, mokesčių dokumentai, bylų aktai, obligacijos (1749—1782); dalies Belazariškio žemių perėmimas į Kauno pav. maršalkos Ignoto Zabelos ir jo žmonos Onos priklausomybę (1783—1797).

DELTUVA, Ukmergės pav. (1564—1870). Deltuvos dvaro Prūdų pievos ir kitų žemių pardavimo pavieniai aktai (1564—1671). Dvaro daiktų, paimtų švedų karo metais, sąrašas (1706). Jono Zabelos baudžiauninkų pardavimo-pirkimo dokumentai, bylų aktai, raštas dėl dvaro ir jo palivarkų perdavimo sūniui Mikalojui Zabelai (1725—1758). Juozapo Zabelos mokesčių kvitai, pavieniai teismo bylų dėl žemės ribų su Vilniaus dominikonais aktai, laiškai (1784—1870). Deltuvos, arba Skirpstų, dvaro inventoriai (1652—1742).

GAIZUVA (1593—1831). Grigorijaus ir Jono Gaižauskų apsikeitimo žemės sklypais su Jonu Gradausku Gaižuvos dvare raštas (1593). Dobrogato Pšistanovskio raštas, kuriuo jis sūniui Andriui užrašo Gaižuvos dvarą (1623). Antano Zabelos raštas, kad Povilui Prižgintui ir jo žmonai užrašo Paliesės palivarką Gaižuvos dvare (1763). Juozapo ir Henriko Zabelų pavieniai ūkio dokumentai, teismo bylų aktai (1816—1831). Statistinės Gaižuvos dvaro žinios (1830) ir inventorius (XIX a. pr.).

GALMINIAI, Upytės pav. (1607—1795). Dvaro laikytojų Micevičių, Šalkauskų pavieniai skolų, žemių įkeitimo, mokesčių dokumentai (1607—1795). Galminių dvaro, Daukšių, arba Mikolajevščiznos, palivarko inventorius (1691).

GANYPROVA, Kražių pav. (1586—1786). Kotrynos, Simono, Stanislovo, Baltramiejaus Bielskių pavieniai teismo bylų aktai dėl Ganyprovos dvaro žemės ribų, žemių įkeitimo raštai (1563—1712). Jurgio, Elenos, Justinos Ganyprovskių dvaro žemių pardavimo, įkeitimo, dovanų raštai (1681—1712); dvaro dokumentų sąrašas (1786).

GELVONAI, Vilniaus pav. (1502—1785). LDK Aleksandro rašto nuorašas, transmuojantis ir tvirtinantis Vytauto privilegiją, kuria Gabrieliui Daumantui Siesickiui (?) pripažįstama teisė valdyti Siesikų ir Gelvonų dvarus (1502); pavieniai Povilo ir Kazimiero Dau-

mantų Siesickių (1603, 1648), Adomo ir kitų Bogušų dokumentai (1667—1785).

JOTAINIAI, Upytės pav. (1639—1810). Mickevičių Rimvydų (1639—1670), Antano, Jono, Ignoto ir kitų Siukštų (1727—1808) bylų dėl skolų ir žemių aktai, mokesčių kvitai.

JUŠKIŠKIAI, Upytės pav. (1592—1775). Bajoro Stanislovo Blusiaus Aukštadvario dvaro Juškiškių palivarko žemės ribų aprašymas (1592). Juškiškių ūkio žemių pardavimo Tamošiui Frankui (1604), Barborai Blusiuvienei (1615, 1617), įkeitimo Erazmui ir Onai Zablockiams (1618), Esteros Blusiuvienės Juškiškių palivarko 6 kaimų išpirkimo dokumentai (1620); Blusių bylų dėl žemės ribų ir kt. aktai (1626—1674); Jono Galaunės, Stanislovo, Antano, Ignoto ir kitų Marcinkevičių Juškiškių palivarko ir ūkių įkeitimo, išnuomavimo dokumentai (1674—1775). Juškiškių palivarko inventoriai (1714, 1741).

KAMPAI, Vilkijos pav. (1593—1777). Kampų dvaro bajorų Valentino ir Jono Baltramiejavičių, Daugirdų, Gimbutų, Eigirdų, Bortkevičių, Kizevičių, Ščitų žemės sklypų, ūkių pardavimo, perdavimo, įkeitimo dokumentai, pavieniai teismo bylų aktai (1593—1777).

KAPLIAI, Ukmergės pav. (1559—1887). Kaplių dvaro pasidalijimo tarp Markevičių ir Kapliauskų aktas (1559); Adomo, Mykolo, Andriaus Kapliauskų ir jų giminių testamentai, dalies žemių, baudžiauninkų įkeitimo, pardavimo dokumentai, teismo bylų aktai (1586—1700); Jono Kapliausko raštas, kad dvarą parduoda Upytės arklidininkui Jeronimui Krasauskui Bialkovskiui (1703); Saliamono Kapliausko žemės dovanojimo giminėms, įkeitimo raštai (1711—1728); kitų Kapliauskų žemės valdų dokumentai, aktai (1728—1798).

Siukštų, Dovydavičių pavienių ūkių Kapliuose valdymo dokumentai, aktai (1647—1669). Dovydavičių Kaplių žemės pasidalijimas tarp giminaičių Simono ir Jono Zabelų (1669). Zabelos Kapliuose (1727—1795). Simono Zabelos dalies žemių pardavimas Aleksandriui ir Elžbietai Bortkevičiams (1683), įkeitimas Aleksandriui Grotui (1700). Černigovo išdininko Jokūbo Kotarskio ir jo žmonos raštai, kuriais teises į dalį Kaplių perduoda Upytės arklidininkui Jeronimui Krasauskui Bialkovskiui ir jo žmonai Barborai (1687). Bortkevičių giminės dalies Kaplių žemės valdymas (1723—1835). Dominyko ir Adomo Bogušų, Juozapo ir Adomo Vandalauskų, Mideltonų, Veličků ir kitų asmenų pavieniai žemės valdų Kapliuose dokumentai, aktai (1752—1887). Kaplių dvaro inventoriai (1669, 1768).

KAUNAS (1666—1870). Pavieniai asmenų dokumentai dėl mokesčių mokėjimo Kauno pranciškonų, jėzuitų, karmelitų, dominikonų vienuolynams ir bažnyčioms (1666—1842); Kauno pav. bajorų, jų teismų bylų sąrašai (1795—1870). Rusijos švietimo ministerijos ir kiti raštai Kauno apskr. mokyklų garbės inspektoriui Juozapui Zabelai (1822—1832?). Pavienių asmenų namų, žemės sklypų mokesčių mokėjimo dokumentai (1706—1868), tarp jų „Vokiečių kam-

po“ gatvės Noreikonų namo priklausomybės ir nuomininkų kaitos dokumentai (1786—1800).

KĖDAINIAI, Kauno pav. (1629—1848). LDK lauko etmono Kristupo Radvilos fundacija Kėdainių katalikų bažnyčiai (1629, išrašas); Kauno pav. žemės teismo dekreto išrašas dėl Simono Zabelos fundacijos bažnyčiai (1687). Antano Juozapo ir kitų Ciolkevičių pavieniai turto, ūkio dokumentai (1758—1823). Atskirų asmenų namų pardavimo raštai, obligacijos (1697—1848).

KOJELONYS, Kauno pav. (1596—1785). Kauno pav. bajorų Kojelonių (Kojelanų, Kojelaniecų, Kojelavičių, Kojelanskių) žemių Kojelonyse (w Koełanach, Kojelanach, Koialanach) pardavimo, perdavimo, įkeitimo dokumentai (1596—1785). Kitų žemių laikytojų, savininkų — Semaškų, Mingailų, Ignoto Zabelos — dokumentai (1683—1785).

KULVA, Kauno pav. (1550—1877). Kulvinskių, Kulviečių giminės žemės valdų (Dijokiškių, Lakavičių, Gelgudų, Runcevičių ir kt. ūkių) Kulvoje pavieniai dokumentai, aktai (1562—1822). Dalies žemių įkeitimas, pardavimas Jonui Parcevskiui (1620, 1630), Jonkučių k. užrašymas Halškai Kulvietytei-Podleckienei (1633), Jurkoviščiznos ir kitų ūkių pardavimas Samueliui Blinstrubui (1667), Andriui ir Karoliui Kozakauskams (1677). Daratos Kulvietytės-Sveikauskienės žemės valdos Kulvoje (1676—1704). Kulviečių Kozlovščiznos žemės pardavimas Vitebsko vaikiui Samueliui Blinstrubui (1673). Jurgio ir kitų Kulvinskių byla su pamote Jadvyga Kulvinskiene-Radziejevskiene ir Petru Radziejevskiu dėl Dijokiškių žemės (1635—1650).

Blinstrubai Kulvoje (1645—1833). Samuelio Blinstrubo ir jo žmonos Kotrynos Galmantaitės-Blinstrubienės (1645—1676), Mozės Blinstrubo ir jo sūnų Karolio, Samuelio, Teodoro bei kitų Blinstrubų pavieniai asmens dokumentai; Jonkučių, Jurkonių kaimų, Dijokiškių, Podleščiznos palivarkų valdų dokumentai (1684—1833); Podleščiznos palivarko perleidimas Jonui Dzevaltauskui Gintautui (1716); pavieniai teismo bylos su Kauno pranciškonais dėl įkeisto Podleščiznos palivarko aktai (1748—1750). Bialozorų giminės Prozorai (1641—1740), Meištavičiai (1760—1788) Kulvoje. Bajorų Jono ir Stanislovo Vašutevičių raštai, kuriais Runcevičiams perduoda Runcevičių ūkį (1595—1598). Lakavičiai Lakavičių ūkyje (1599—1640), dalies Lakavičių ūkio pardavimas Jonui Parcevskiui (1630). Jono Parcevskio ir jo žmonos Onos Žalnytės-Parcevskienės dalies žemių Jonkučių k. bei įkeisto Gelgudų, Runcevičių ūkių valdymo dokumentai, teismo bylų aktai (1614—1696). Andriaus, Augustino ir kitų Gelgudų bei jų giminių raštai, kuriais dalį Gelgudų ūkio Kulvoje perduoda Jurgiui Kulvinskiui (1619—1623), Jonui Parcevskiui (1626, 1629), Jonkučiuose — Blinstrubams (1670). Kozakauskų giminė Kulvoje (1630—1877). Kozakauskai Sangailiškiuose (1630—1797). Kulvos dvaro savininko Pranciškaus Kozakausko aktai ir dokumentai, dvaro žemių išdalijimas už skolas (1803—1877). Saliamono Bielskio, Martyno Ginevičiaus, Danieliaus Bortkevičiaus, Mykolo Davainos Sologubo ir kitų žemės laikytojų, savi-

ninkų dokumentai (1610—1828). Kulvos dvaro, jo palivarkų bei teismo bylų 1527—1798 m. sąrašai. Kulvos dvaro žemių 1550—1690 m. matavimai, aprašymai. Kulvos dvaro ir Podleščiznos, Grabovkos, Vincentiškių palivarkų inventoriai (1687—1805).

LABŪNAVA, Kauno pav. (1551—1902). Labūnavos dvaro sklypų matavimo aktas (1551). Bajorai Petras Vorona ir jo giminės (1555, 1584), Beinartai Labūnavoje (1585), Leščiai — Pakapėje, Varlauskiai — Užumiškiuose, Viešiuose (1612—1739), Boniškos — Vytartuose-Vytartavičiuose (1635—1667), Strebeikos — Varlauščiznoje (1669—1752), Brunovai — Varlauščiznoje, Viešiuose (1744—1756), Šebdarevičiai, Hanusevičiai, Skorulskiai, Serbinai, Gineikiai, Labanauskai, Gimbutai, Romeikos, Vareišos, Penkauskai — įvairiuose Labūnavos ūkiuose, palivarkuose (1594—1723).

Zabelos, Labūnavos dvaro ir jų palivarkų laikytojai, savininkai (1623—1902). Zabelų asmens dokumentai (1683—1860). Austrijos imperatoriaus Leopoldo 1817 m. raštas, kuriuo Zabelų giminei suteikiamas grafų titulas: genealoginė 1546—1882 m. giminės schema su valdų pažymėjimais; vysk. Mykolo Jono Zenkovičiaus raštas, leidžiantis Mikalojui Zabelai statydintis dvaro koplyčią (1736); testamentai (1641—1775), raštai Ignotui Zabelai dėl paskyrimo valstybės tarėju (1835); Juozo Karolio Ignoto Zabelos bajoriškos kilmės pripažinimo raštas (1860). Zabelų susirašinėjimas su Deltuvos bajorais V. Gintautu, K. Domeika, K. Tulausku ir kitais asmenimis ūkio, teismų reikalais (1736—1870).

Labūnavos dvaro ūkio dokumentai (1622—1902). Pavieniai turto pardavimo, perdavimo, įkeitimo raštai, žemės, rekrūtų ir kitų mokesčių kvitai, tarp jų mokesčių Kauno ir Vilniaus dominikonams, karmelitams, Varnių seminarijai (1794—1841); Zabelų teismų bylos su giminėmis ir kitais asmenimis dėl kilnojamojo ir nekilnojamojo turto (1742—1834), dėl žemės ribų, valstiečių (1622—1820); bylos su Karaliaučiaus, Rygos, Kėdainių, Pakruojo pirkliais dėl prekybos teisių pažeidimų, skolų prekėmis (1725—1736). Dalies Labūnavos dvaro žemių įkeitimas, pirkimas; žemės Šeštokiškiuose įsigijimas (1747); Rubnos dvaro Vilniaus vaivadijoje (1777), Labūnavos, Kulvos, Apytalaukio dvarų išdalijimo už skolas dokumentai (1838—1852).

Labūnavos dvaro Pakapės arba Kruopių ir Varlauščiznos palivarko Kukšų k. inventoriai (1669—1748).

LANČIŪNAVA, Kauno pav. (1565—1911). Juozas Bortkevičius Kremencas (1565), Juozapas, Stanislovas ir kiti Kognovickiai Lančiūnavoje (1791—1911). Laiškai ir keletas pavienių dokumentų, valstiečių pardavimo 1565 m. aktas. Lančiūnavos dvaro revizinis inventorius (1834).

LATVYČIAI, Slonimo pav. (1635—1889). Kazimiero, Leono ir Mikalojaus Sapiegų Latvyčių ir Plošnios kaimų žemių sukeitimo aktas (1635). Anupro Puslovskio ir Juozapo Kobilinskio rekrūtų, žemės mokesčių ir kiti dokumentai (1803—1845). Latvyčių dvaro inventorius (1889).

MAIŠIAGALA, Kauno pav. (1550—1653). Šatylų, Gromikų, Vezgėlių, Nacevičių pavieniai Rimiškės, Nacevičių palivarko ir kitų žemių valdų Maišiagaloje aktai, dokumentai.

MITENISKIAI, Ukmergės pav. (1768—1873). Laiškai Stanislovui Montvilai ir pavieniai ūkio dokumentai.

OZIŪNAI, Ašmenos pav. (1557—1636). Gregoro Astiko (1557—1569), Andrejaus, Rapolo, Mykolo Sulistrovskių pavieniai teismo bylų aktai, ūkio dokumentai (1570—1598) ir kt.

PAGIRIAI, Ukmergės pav. (1662—1755). Keletas Bialozorų teismų bylų aktų, raštų dėl Pagirių dvaro priklausomybės.

PALIEPIAI, Kauno pav. (1659—1868). Daugirdų teismo bylų aktai, žemės įkeitimo dokumentai, pora laiškų, anoniminio dvaro poeto eilių nuorašai. Sofijos Charitonovaitės-Daugirdienės iš Daugirdavo dvaro (1855) ir generolo Jono Zigmanto Skšineckio (Skrzynecki) (1859) nuotraukos.

PANEVĖŽYS (1804—1841). Pijorų vienuolyno inventoriai (1804, 1830), pijorų kolegijos vizitacijos aktas (1818), Panevėžio senosios katalikų bažnyčios reikmenų sąrašas (1841), bažnyčios žemės situacinis planas (XIX a.?).

PAOBELYS, Kauno pav. (1633—1788). Jono Dzevaltausko Gintauto ir kitų Dzevaltauskių pavieniai raštai dėl žemių paveldėjimo, teismo bylų aktai dėl Solkovščiznos palivarko.

PAŠĖTĖ, Ukmergės pav. (1673—1893). Vizgirdų, Nemirų, Stanislovo ir Ignoto Veličkų, Juozapo Tiškevičiaus, Aleksandro Montvilos pavieniai Pašėtės palivarko aktai, dokumentai.

PĄŠUMERIS, Ukmergės pav. (1560—1910). Pašumerio, Normainių dvarų laikytojų keitimosi dokumentai (1560—1669). Stanislovo Veličkos bei kitų asmenų dokumentai, keletas laiškų, nuomos sutartys (1811—1910).

PAUSLAJYS, Upytės pav. (1562—1798). Bialozorai — Pauslajo dvaro laikytojai, savininkai (1562—1798). Bialozorų giminės 1555—1728 genealoginė schema su valdų pažymėjimais (XVIII a.?) ir dvarų 1569—1665 m. dokumentų sąrašas. Vilniaus kanauninko Kristupo Bialozoro fundacija iš Pauslajo dvaro Panevėžio pijorų vienuolynui (1727), pavieniai teismo bylų aktai dėl fundacijos (1762—1782). Pauslajo dvaro žemių pardavimo, įkeitimo Kazimierui Bistramui, Adomui Kozakauskui, Dominykui Bogušui aktai, dokumentai (1775—1783). Adomo Kozakausko teismo byla su K. Bistramu, Panevėžio pijorų vienuolynu dėl Gančiškių (Hancziszki) parapijos įsteigimo Pauslajo dvaro valdose (1798). Pauslajo palivarko 1507—1717 dokumentų ir savininkų keitimosi sąrašas.

PREIŠIOGALA, Kauno pav. (1725—1817). Bajorų Jogailavičių pavieniai žemės paveldėjimo, dirvonoujančių žemių pardavimo, bylų dėl Dominyko Jogailavičiaus 1733 m. fundacijos Vandžiogalos bažnyčiai aktai, dokumentai (1725—1817). 1640—1738 dokumentų sąrašas (1816).

RAUDONDVARIS, Kauno pav. (1671—1830). Simono, Antano ir kitų Zabielių pavieniai asmens dokumentai, teismo bylų aktai, keletas laiškų.

ROMAINIAI, Kauno pav. (1673—1856). Adomo ir Juozapo Medekšų valdų, teismo bylų aktai (1834—1856) ir kt. Romainių dvaro Kaniūkų ir Vijūkų k. inventoriūs (apie 1834).

SAVECIONIAI, Kauno pav. (1600—1815). Bajorų Matejevičių (1600), Gineikų, Solominių (1765—1769) pavieniai dokumentai; Vandžiogalos klebono Lauryno Lukoševičiaus dovanų aktai dėl Savečionių palivarko perdavimo Adomui Kozakauskui ir Vandžiogalos bažnyčiai (1777, 1781), pavieniai teismų aktai dėl palivarko priklausomybės (1786—1815). Savečionių palivarko inventoriūs (1781).

SKIRSNEMUNĖ, Veliuonos pav. (1733—1805). Skirsnemunės seniūnijos seniūno pareigų perdavimo Jonui Godliauskui (1741, 1743), Dominykui Medekšai (1744), Gedeonui Jelenskiui (1780?) raštai. Pavieniai seniūno Juozapo Medekšos asmens (1780—1804), rinkimų į Kauno pav. žemesniojo teismo asesorius (1800) dokumentai, jo biografinės ir tarnybinės veiklos žinios (1804). Teodoro ir Samuelio Medekšų asmens dokumentai (1804—1805).

STEBEKIAI, Upytės pav. (1605—1791). Mickevičių, Rimvydų (1505—1622), Ignoto, Juozapo, Povilo Marcinkevičių, Benediktos Bialozorienės ir kitų Bialozorų 1783—1791 žemės paveldėjimo, pardavimo, perdavimo, įkeitimo dokumentai, teismo bylų aktai.

SAKARNIAI, Upytės pav. (1653—1789). Mikalojaus, Antano Koriznų (1653—1773), Anupro Bialozoro (1769—1789) žemių įkeitimo raštai, asekuracijos ir kt.

SETA, Ukmergės pav. (1559—1885). Bajorų Vizgirdų (1559), Geištautų (1584) žemių pasidalijimo aktai. Kristupo, Jono, Adomo Vizgirdų dalies žemių pardavimo, teismo bylų pavieniai aktai (1603—1639), Andriaus Vizgirdos fundacija Kauno bernardinų vienuolynui (1699); Jono Mitėno, Mikalojaus Šalkausko, Stanislovo Montvilos bei Šėtos m. gyventojų pavieniai aktai, dokumentai (1599—1833). Šėtos bažnyčios altarijos ir jos fundacijų inventoriūs (1827).

TROŠKŪNAI, Upytės pav. (1747—1871). Mikalojaus, Ignoto ir kitų Petkevičių valdų dokumentai (1747—1802). Dvaro ir miestelio pardavimo Juozapui Hopenui aktas (1811), Hopenai Troškūnų dvare (1816—1847), Hopenų giminaičio Stanislovo Montvilos keletas dokumentų (1850—1857).

VADOKLIAI, Upytės pav. (1664—1798). Stanislovo Bialozoro testamentas (1664), Stanislovo ir Pranciškaus Bialozorų bylos su giminėmis dėl palikimo ir kt. dokumentai (1695—1748); Anupro Bialozoro, Benediktos Bialozorienės teismo bylų aktai, kiti dokumentai (1772—1798). Adomo Rinkševskio ir kitų asmenų pavieniai aktai (1751—1797). Vadoklių dvaro inventoriūs (1772).

VAIŠKONIAI, Ukmergės pav. (1665—1911). Kristupo Rimvydo dirvų pardavimo aktas (1665). Lauryno Kiaunarskio, Mikalojaus ir Ignoto Zabielių, Pranciškaus Kozakausko, Ignoto Šadzevičiaus ir kitų asmenų aktai, dokumentai (1705—1910). Vaiškonių dvaro ir palivarko inventoriūs (1795, 1811).

VILIJAMPOLE, Kauno pav. (1704—1847). Mykolo, Antano Epe-reišių (1704—1733), Adomo ir Juozapo Medekšų (1805—1846) sutartys, obligacijos ir kt. dokumentai, raštai, mokesčių už ėjimą Vi-

lijampolės tiltu projektai (1826—1842), tilto aprašymas (1834), Viliampolės ir Milkonių (?) paliv. (1834), tilto (1842) inventoriai.

ZEIMIAI, Kauno pav. (1532—1851). Valstiečio Žvirgždžio žemės įkeitimas (1532). Pavieniai Dominyko, Adomo ir kitų Medekšų bylų dėl skolų, dovanų raštai (1702—1818). Mykolo Kosakovskio pasižadėjimas sumokėti pinigų už Žeimių dvarą (1793) ir jo dv. išdalijimo aktas (1851). Žeimių dv. Mimalių paliv. inventorius (1729).

ZIRNOVAS, Vilniaus pav. (1563—1861). Dvaro ribų patikslinimo aktas (1563). Merkelio Šemetos ir Andriaus Bialozoro susikeitimo žemėmis raštas (1567). Dvaro kaimų duoklės ir mokesčių sąrašas (1747). Volfai Žirnove (1765—1819), jų bylos dėl valstiečių priklausomybės, žemės ribų su kaimynais.

ARCHYVALIJOS, LITERARIJOS (1520—1894). Žygimanto Augusto raštas Kauno pakamariui Vaitiekui Dzevaltauskiui (1606?) dėl jam naujai atmatuojamų žemių Ariogalos, Upytės, Vilkijos valsčiuose; Merkinės paseniūnio Aleksandro Kotarskio testamentas (1688); Varšuvos seimo 1776 m. raštas Karoliui ir Juozapui Radviloms dėl turėtų valdų grąžinimo; keletas įvairių asmenų laiškų (1773—1894); anoniminių asmenų užrašų knygelės, traktatas apie mediciną, dedikuotas grafiui Jurgiui Tiškevičiui ir kt.

Po keletą, kartais po vieną aktą ar dokumentą yra apie kitas vietas. Tai Akmenių dv. (Ukmergės pav.), Alšėnai, Antagynė, Antakalnio dvaras, Benediktiskės, Biržai, Bugeniai, Butkūnai, Čekuva, Čičinai, Daubarai (Vilkijos pav.), Daugirdai (Tendziogalos pav.), Daustoriai, Dreverna, Dotnuva, Dubrava (Minsko vaivadija), Dūkštas, Gailiškės (Raseinių pav.), Gardinas, Gelnai, Gimbogala, Gineikiai, Graužėnai, Grinkiškis, Ibėnai, Jasnagurka (Skaistakalnis), Jieznas, Jonava, Joniškėlis, Josvainiai, Juodeikiai, Juozapava, Jurkonys (Kauno pav.), Krakės, Krinčinas, Lenčiai, Kairėnai, Kubiliūnai, Kūjėnai, Kuršiai, Lapės, Leonpolis, Leščiai, Liauda, Liesai, Linkuvėlė, Lipnikai, Lokėnai, Lučajus, Medekšiai, Milkalnis, Milkantai, Mimainiai, Mingelioniai, Morkūnai, Musninkai, Naciūnai, Narbutiškės, Narvydiškis, Nevėžninkai, Norgėlai, Normainiai, Olešinas, Omniševas, Padubysys, Pagirgždūtis, Pajūris, Pakėvis, Pakražantis, Pakruojis, Palinkuvė, Pamūšis (Ukmergės ir Upytės pav.), Panemunė, Panemunis, Paravė, Pastovai, Pašiaušė, Pašilė, Paverpenis, Pavidaujys, Pavlovas (Vilniaus pav.), Piepaliai, Plembergas, Purvaičiai, Putriai, Raguva, Ramygala, Rosė (Volkovysko pav.), Rubna, Salininkai, Sirutiškis, Skaruliai, Stašėnai, Stebuliai, Steponava, Sudervė, Sujainiai, Surviliškis, Suvartuva, Satijai, Šiaulėnai, Šilai, Šventėzeris, Taujėnai, Taurapolis, Tendziogala, Terespolis, Upyna, Užubaliai, Užmedžiai, Vadaktai, Vaidilai, Vaitkuškis, Vandziogala, Verėduva, Verškainiai, Viduklė arba Paalsys, Vilkija, Vilnius, Vokė, Žaiginsys, Žalakiai, Žeimeliai (Ukmergės pav.), Žemalėnai, Žižmiai, Žostautai.

Pastaba. Kai kurių dokumentuose minimų vietovardžių nerasta esamuose žinynuose, ir jų rašyba nesutikslinga.

Jonė Ž e b r y t ė